

Losjusendingin og hvat so?

Herfyri hevði sjónvarpið eina «avdúkandi» sending um losjurnar í Føroyum. Ein rættiliga væleydnað roynd varð gjord at fáa felagsskapir, sum hava virkað í Føroyum í fleiri tiggjuár, at siggja út sum lið av maktsjúkum brotsmonnum. Barnsligar og fáfongdar, sum hesar losjurnar eru í sinum loynidóma- og ritual-kramari, so má sendingin í sjónvarpinum sigast at vera enn barnsligari. Onkur av losjunum hevur verið í Føroyum í meira enn 50 ár. Knappliga eru hesir felagsskapir av vanligum fólki, ið flest av okkum kenna sum hampafólk, vorðnir kriminellir, korrúptir, fyrireikandi yvirtøku av samfelagnum o.s. fr.

Og hvør er so keldan til hesar «avdúkingar»? Hon er ein norskur trúboðari, sum nú á videobandi kring allar Føroyar kunnger sin boðskap um tann universella óndskapin, har øll og alt eru um at taka særðir í heiminum: Sam-eindu Tjóðir, EF, pávin og aðrar «óndar maktir». Øll, sum hava kunnleika til sektirnar, kenna tað beiska hatríð móttvegis altjóðafelagsskapum. Og hvi hata sektirnar altjóðaligar felagsskapir? Ti har verður trúarlígt frælsi loytt og ódrvisi hugsandi verða told.

Journalistar og onnur, sum kenna eitt sindur til virksemd hjá losjunum, vita væl, at upplýsingarnar, ið komu fram í sjónvarpinum, eru fyrri tað mesta gøgnnumtugt fjas. Nógvar bókur og blaðgreinir eru skrivaðar um losjurnar og umfatandi kanningar eru gjørdar í Norðurlondum, Bretlandi, USA og aðrastaðni. Einku

itøkilig er enn komið fram, sum bendir á misnýtslu av makt, uttan móguliga hjá frimúrarunum, sum ikki eru umboðaðir í Føroyum. Eitt er at bera út illgitingar, nakað heilt annað er at skjálprógva tær. Slik prógv eru heilt einfalt ikki, hvørki í Føroyum ella aðrastaðni í Norðurlondum — aftur við móguligum undantaki av frimúrarunum, sum ongantíð hava fingið fótast í Føroyum. Sektaristarnir hava eina einfalda frágreiðing um hetta: ongi prógv kunnu útvegast, ti øll, sum hava ávirkan í samfelagnum, eru á ein ella annan hátt við í samansverjingini. Henda sjúkliga hugsan kom rættiliga væl til sjóndar í SvF-sendingini.

Tað er væl kent, at mannfólk hava lyndi til at taka seg saman í felagsskapum, har konufólk og ávis onnur, sum verða særð sum minni verd (eitt nú arbeiðsfólk) verða útihýst. Hetta slag av mannfólkaelitismu er sjónligt í losjunum, í Rotary, Lions og Kiwanis, innanfyri ensku klubbamentanina og í nógvum øðrum felagsskapum. Móguliga ókir limaskapur í skikum felagsskapum um sjálvsvirðingina hjá chauvinistunum, sum fjeppast uppi í teimum. Men frá hesum og at vera kriminellur, maktsjúkur, korrúptur o.s.fr. er langt lop. Nógv bendir á, at SvF er vordíð offur fyri sektariska samansverjing, ti sum kunnugt tola sektirnar ikki at trúarfrælsi verður loytt í losjunum. Hetta frælsi er kortini ógvuliga avmarkað — tú skalt t.d. vera kristin — ein muslimur ella gyðingur

fær ikki upptøku. Og tað er júst tann trúarlaga síðan, málið snýr seg um. «Vinnararnir» í SvF-sendingini vóru teir trongskygdu trúarbólkarnir við síni náðleysu intoleransu og ti sjúkligu herðslu, hesir bólkir leggja á tað ónda, mystiska og sataniska, sum teir siggja alla staðni uttan hjá sær sjálvum.

Kortini er hendan sjónvarpsendingin helst tann fyrsta veruliga hugtakandi tíðindasendingin, sum sjónvarpið hevur gjørt. Ti er spell, at hon bleiv so ósaklig og ein-síðug. Men keðilig var hon ikki. Ein kann samanbera hesa sending og fyrsta

partin av raðsendingini um EF og Føroyar, sum er tekniskt væl eydnað, men ómetaliga keðilig. Einasta sendingin, ein minnst seinasta árið, sum ikki hevur verið meira ella minni merkt av tí doyvandi vesaldómi, sum sermerkir føroyska sjónvarpið, er júst sendingin um losjurnar. Hon er eisini eitt skuladømi um slagkraftina hjá sjónvarpinum. Viðgerðin hjá Dimmalætting av losjunum leygardagin 2. des. var nógv sakligari og áhugaverdari og eitt dømi um góðan og upplýsandi journalistikk — men hon verður ikki nevnd í kjaknum.

Nú sjónvarpið hevur gjørt losju-sendingina, so skuldi verið lag á manni at gjørt sendingar á sama stóði um føroyska vinnu- og kenningapolitikkin, um íbúðaneyðina, arbeiðsloysið, stóðuna hjá barnafamiljunum og teimum ringast settu í hesum tíðum, um ætlaðu starvssetanirnar hjá landsstýrinum, um virksemd hjá grannskoðaravirkjunum, innanhýsis viðurskiftini á Fiskasøluni, í trúarbólkunum o.s.fr. við beinraknum samrøðum við fólk, leiðarar og politikarar. Hetta fer kanska at krevja meira enn eina sending, har ongin vil ella fær loyvi at koma fram og verja seg, men hevur so sanniliga ikki minni áhuga. Eitt mál sum skulast jøramálið í Vági kom og fór uttan at sjónvarpið nakrantíð

gjørði eina veruliga roynd at lýsa tað til fulnar við samrøðum við tey avvarðandi. Tað sama hevur hent við so nógvum øðrum málum, sum hava tað fyrri neyðini at verða nægreiniliga lýst frá øllum síðum. Tað lægna í øllum hesum er, at júst í hesum føri hevur føroyska sjónvarpið einki lært av tí danska, sum annars plagar at vera tann stóra fyrmyndin og tann ótemandi keldan hjá SvF.

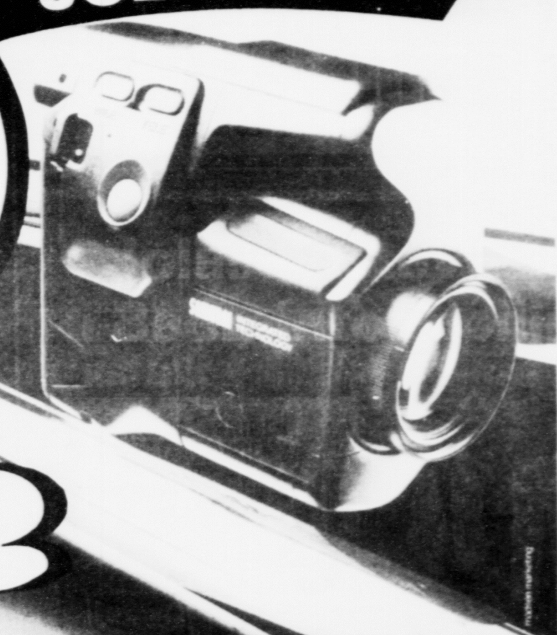
Journalistur

SAMURAI

INTEGRATED TECHNOLOGY

JÓLAGÁVAN

Við í
kostanðinum
er: **Eyka Flash
Flash Adapter
Action hondtak**
Fyrr: 5.420,-

4.395,-

Starvsfólk

Føroya Lærarafelag søkir eftir fólki at arbeiða á skrivstovu felagsins.

Hetta er eitt fjølbroytt starv.

Tað er neyðugt, at viðkomandi arbeiðir sjálvstøðugt, er kørur í føroyskum máli og vanur at arbeiða við teldu.

Starvið er hálvdagstarv. Arbeiðstíðin og lønin verða eftir avtalu.

Nærri upplýsingar fáast á skrivstovu felagsins tlf. 168 63.

Umsóknir skulu vera felagnum í hendi í seinasta lagi 31.12.89

Føroya Lærarafelag
Pedda við Steins gøta 9
100 Tórshavn, Tlf. 168 63

fotobúðin

Handilskjarnin

Handilskjarnin — Tlf 11661 — Boks 1016 — 110 Tórshavn